

TANTÁRGYI ADATLAP

Környezetértékelés (ágazati fenntarthatósági elemzések)

BMEGT42A025

I. TANTÁRGYLEÍRÁS

1. ALAPADATOK

Tantárgy neve

Környezetértékelés (ágazati fenntarthatósági elemzések)

Azonosító BMEGT42A025

A tantárgy jellege

kontaktórási tanegység

Kurzustípusok és óraszámok

<i>Típus</i>	<i>óraszám</i>
Előadás	4
Gyakorlat	0
Laboratórium	0

Tanulmányi

teljesítményértékelés
(minőségértékelés)

típusa

vizsgaérdemjegy

Kreditszám

5

Tantárgyfelelős

Neve *Beosztása* *Email címe*

Dr. Princz-Jakovics Tibor egyetemi adjunktus princz-jakovics.tibor@gtk.bme.hu

Tantárgyat gondozó oktatási szervezeti egység

Környezetgazdaságtan és Fenntartható Fejlődés Tanszék

A tantárgy weblapja

<https://edu.gtk.bme.hu>

A tantárgy oktatásának nyelve

magyar - HU

A tantárgy tantervi szerepe, ajánlott féléve

Szak: **Műszaki menedzser alapszak BSc**

Tantárgy szerepe: **Szakirányon kötelező**

Ajánlott félév: 7

Közvetlen előkövetelmények

Erős Nincs

Gyenge Nincs

Párhuzamos Nincs

Kizáró feltételek Nincs

A tantárgyleírás érvényessége

Jóváhagyta a Gazdaság- és Társadalomtudományi Kar Kari Tanácsa (2024.05.29.) az 580439/11/2024 iktatószámmon hozott határozatával, amely érvényes 2024.05.29-től.

2. CÉLKITŰZÉSEK ÉS TANULÁSI EREDMÉNYEK

Célkitűzések

A tantárgya célja: megismertetni a hallgatókat a fenntarthatóság fogalmának ágazati értelmezéseivel, a fenntarthatósági szempontok integrálásának lehetőségeivel az egyes gazdasági szektorok esetében. Az elméleti alapot a környezetértékelés és alternatív módszereinek ismertetése, valamint a környezetértékelési módszerek ágazati alkalmazási lehetőségeinek bemutatása adja.

Tanulmányi eredmények

Tudás

1. ismeri a környezetértékelés elméleti hátterét, beleértve a teljes gazdasági érték koncepcióját;
2. ismeri a költség alapú és kinyilvánított preferencia módszereket, valamint ágazati alkalmazásukat;
3. ismeri a feltárt preferenciákon alapuló környezetértékelési módszerek és ágazati alkalmazásukat;
4. ismeri a CSR vállalati gyakorlatát;
5. ismeri a hazai és EU közlekedéspolitikát meghatározó ágazati jellemzőket és a közlekedés jövőbeni fejlesztésére vonatkozó főbb stratégiai elképzeléseket, különös tekintettel a technológiai kérdésekre;
6. ismeri a városok fejlődésének meghatározó indikátorait és a városi környezet jövőbeni fejlesztésének főbb stratégiai irányait, különös tekintettel a technológiai kérdésekre;
7. ismeri a vidéki területek környezeti-gazdasági-társadalmi problémáit és a fenntartható vidékfejlesztés főbb stratégiai elképzeléseit, különös tekintettel a technológiai kérdésekre;
8. ismeri a hidrogén, mint alternatív energiaforrás piaci jellemzőit, különös tekintettel a technológiai kérdésekre.

Képesség

1. A hallgató képes a költség alapú és kinyilvánított preferencia módszereket alkalmazó környezetértékelési esettanulmányok szakirodalmi gyűjtésére;
2. képes a feltárt preferenciákon módszereket alkalmazó környezetértékelési esettanulmányok szakirodalmi gyűjtésére;
3. képes a CSR tevékenységek azonosítására a vállalati gyakorlatban;
4. képes a közlekedés-politikai, illetve - infrastruktúrafejlesztési vagy járműtechnológiai stratégiai dokumentumok fenntarthatósági problémáinak feltárására;
5. képes a városfejlesztési lehetőségek felvázolására, illetve a városok jövőbeni fejlődését meghatározó dokumentumok fenntarthatósági problémáinak feltárására.
6. A hallgató képes a vidékfejlesztési problémák azonosítására, illetve a kapcsolódó stratégiai dokumentumok fenntarthatósági problémáinak feltárására;
7. képes az energia-politikát, illetve –stratégiát, beleértve az alternatív energiaforrások alkalmazási lehetőségeit is, meghatározó dokumentumok fenntarthatósági problémáinak feltárására;

Attitűd

1. A hallgató nyitott a környezetértékelési módszerek alkalmazási lehetőségeinek megismerésére;
2. nyitott a fenntarthatósági elvek gyakorlati alkalmazására;
3. törekszik arra, hogy döntéseit a műszaki-gazdasági-társadalmi szempontok együttes figyelembevételével hozza meg;
4. együttműködik az ismeretek bővítése, illetve a felvetett problémák megoldásában való közös gondolkodás során az oktatókkal és hallgatótársaival.

Önállóság és felelősség

1. A hallgató önállóan készíti el a félév során a gyakorlati feladatot;
2. felelősséget érez a műszaki szempontok mellett a környezeti és társadalmi szempontok fokozott figyelembevételére az ágazati szintű problémameghatározás során.

Oktatásmódszertan

Az előadások keretében az ágazati folyamatok, jellemzők, környezetértékelési és fenntarthatósági elemzési módszerek prezentációs formában történő ismertetésére kerül sor. A hallgatók ezen kívül önállóan készítik el a gyakorlati feladatukat, amelyben egy általuk választott ágazatot, illetve környezetértékelési módszert dolgoznak fel megadott tartalmi elemek alapján.

Tanulástámogató anyagok

- Dr. Szilávik János (szerk.): Környezetgazdaságtan. 3. fejezet. (Csigéné Nagypál Noémi) Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem. Typotex Kiadó, Budapest, 2007.
- Marjainé Dr. Szerényi Zsuzsanna (szerk.): A természetvédelemben alkalmazható közgazdasági értékelési módszerek. Környezetvédelmi és Vízügyi Minisztérium, Budapest, 2005.
- Princz-Jakovics Tibor: A fenntarthatóság erősítése a vidéki közlekedési rendszerek fejlesztésében. Doktori értekezés, BME, Budapest, 2008
- Illés Iván: Regionális gazdaságtan - területfejlesztés: 6. fejezet, Vidékfejlesztés (pp. 119-137), Typotex Kiadó, Budapest, 2008
- Kengyel Ákos (szerk.): Az Európai Unió közös politikái: 7. fejezet, Közös Agrárpolitika, írta: Halmai Péter (pp. 247-269), Akadémiai Kiadó, Budapest, 2010
- Ajánlott folyóiratok/recommended journals:
- American Journal of Agricultural Economics
- Ecological Economics
- Journal of Agricultural Resource Economics
- Journal of Economic Perspectives

- Journal of Environmental Economics and Management
- Journal of Environmental Planning and Management

II. TANTÁRGYKÖVETELMÉNYEK

A TANULMÁNYI TELJESÍTMÉNY ELLENŐRZÉSE ÉS ÉRTÉKELÉSE

Általános szabályok

A 2.2. pontban megfogalmazott tanulási eredmények értékelése két összegző tanulmányi teljesítményértékelés (zárthelyi dolgozat), illetve egy részteljesítményértékelés (házi feladat) alapján történik.

Teljesítményértékelési módszerek

A. Szorgalmi időszakban végzett teljesítményértékelések részletes leírása: 1. Összegző tanulmányi teljesítményértékelés: a tantárgy tudás és képesség típusú kompetenciaelemeinek komplex, írásos értékelési módja zárthelyi dolgozat formájában. A zárthelyi dolgozat sikeres megírásához szükséges a megszerzett tudás segítségével a fogalmak helyes értelmezése, illetve a környezetértékelési és fenntarthatósági elemzési módszerek alkalmazási területeinek ismerete. Az értékelés alapjául szolgáló tananyagrészt a zárthelyi dolgozat előtti előadásokon feldolgozott témaköröket jelenti. 2. Részteljesítmény-értékelés (házi feladat): a tantárgy tudás, képesség, attitűd, valamint önállóság és felelősség típusú kompetenciaelemeinek komplex értékelési módja, melynek megjelenési formája az egyénileg készített házi feladat. A házi feladat követelményei: kb. 12-15 oldalas fenntarthatósági elemzés készítése (tanszéki sablon szerint, konzultációk segítségével) a tárgy keretében bemutatott tématerületek egyike kapcsán. vagy Környezetértékelési esettanulmány egy kiválasztott ágazatra Valamely környezetértékelési

módszer elemző bemutatása, esettanulmányok (legalább 2 nemzetközi példa) alapján. B. Vizsgaidőszakban végzett teljesítményértékelés: Írásbeli

vizsga: a félév során megismert fogalmak, feltárt problémák, illetve a bemutatott elemzési módszerek komplex ágazati alkalmazására fókuszál. A tantárgyra adott érdemjegy a félévközi számonkéréseken és az írásbeli vizsgán tanúsított teljesítmény alapján kerül meghatározásra.

Szorgalmi időszakban végzett teljesítményértékelések részaránya a minősítésben

- 1. összegző tanulmányi teljesítményértékelés: 15
- 2. összegző tanulmányi teljesítményértékelés: 20
- részteljesítmény értékelés (házi feladat): 15
- összesen: 50

Vizsgaelemek részaránya a minősítésben

- írásbeli részvizsga (vizsgaidőszakban): 50
- összesen: 50

Az aláírás megszerzésének feltétele, az aláírás érvényessége

Az aláírás megszerzésének feltétele, hogy a szorgalmi időszakban megszerezhető pontszám legalább 50%-át elérje a hallgató. Az aláírás a TVSz-ben meghatározottak szerinti érvényességgel rendelkezik.

Érdemjegy-megállapítás

Jeles	91
Jeles	85–90
Jó	72–84
Közepes	65–71
Elégéséges	50–64
Elégtelen	0-49

Javítás és pótlás

1) A hatályos TVSz értelmében az összegző tanulmányi teljesítményértékelések mindegyike pótolható. 2) Az összegző tanulmányi teljesítményértékelések első alkalommal a pótlási időszakban díjmentesen pótolhatók, javíthatók. Javítás esetén a hallgató számára kedvezőbb eredmény lesz figyelembe véve. 3) Amennyiben az 1) pont szerinti pótlással sem tud a hallgató elégtelentől különböző érdemjegyet szerezni, úgy – szabályzatban meghatározott díj megfizetése mellett – második alkalommal ismételt kísérletet tehet az eredményes teljesítésre. 4) A hatályos TVSz értelmében a részteljesítményértékelés esetében időben történt leadás esetén a pótlási időszak végéig van lehetőség az ismétlésre, illetve javításra, amennyiben a feladatot az oktató korábban már minősítette. 5) A részteljesítményértékelés – szabályzatban meghatározott különjárási díj megfizetése mellett – késedelmesen beadható. A késedelmes beadás legkésőbbi időpontja a pótlási időszak utolsó napja. 6) A vizsga javítására és pótlására a TVSZ 121. és 123. paragrafusára van lehetőség.

A tantárgy elvégzéséhez szükséges tanulmányi munka

részvétel a kontakt tanórákon	56
felkészülés a teljesítményértékelésekre	30
házi feladat elkészítése	40
kijelölt írásos tananyag önálló elsajátítása	10
vizsgafelkészülés	14
összesen	150

A tantárgykövetelmények jóváhagyása és érvényessége

A Kari Hallgatói Képviselőlet véleményezése után jóváhagyta dr. Lógó Emma oktatási dékánhelyettes 2024. 05.06-án. Érvényes

III. RÉSZLETES TANTÁRGYTEMATIKA

TEMATIKAI EGYSÉGEK ÉS TOVÁBBI RÉSZLETEK

A félévben sorra vett témák

A 2.2. pontban megfogalmazott tanulási eredmények eléréséhez a tantárgy a következő tematikai blokkokból áll. Az egyes félévekben meghirdetett kurzusok sillabuszaiban e témaelemeket ütemezzük a naptári és egyéb adottságok szerint.

- 1 A környezetértékelés elméleti háttere, a teljes gazdasági érték koncepciója
- 2 Költség alapú és kinyilvánított preferencia módszerek, valamint ágazati alkalmazásuk
- 3 Feltárt preferenciákon alapuló környezetértékelési módszerek és ágazati alkalmazásuk
- 4 CSR a vállalati gyakorlatban
- 5 Hazai és EU-s közlekedéspolitika
- 6 Fenntartható várostervezés, indikátorok
- 7 Fenntarthatósági esettanulmányok a településfejlesztésben
- 8 Fenntartható vidékfejlesztés
- 9 Alternatív jármű-technológiák
- 10 A hidrogén, mint alternatív energiaforrás

További oktatók

Csigéné Dr. Nagypál Noémi egyetemi adjunktus / senior lecturer csigene.noemi@gtk.bme.hu

Dr. Szabó Mariann egyetemi adjunktus / senior lecturer szabo.mariann@gtk.bme.hu

A tantárgykövetelmények jóváhagyása és érvényessége

A Tantárgyi adatlap I. és II. részén túli III. részét az érintett szak(ok) szakfelelőse(i)vel való egyeztetés alapján az 1.8. pontban megjelölt Környezetgazdaságtan és Fenntartható Fejlődés Tanszék vezetője hagyja jóvá.